

Johannes Andreas Næs 75 ár

Ja, bróður, í dag fyllir tú 75 ár, so sólin er komin eitt sindur vestur. Eg haldi, at hon fyrri tútt viðkomandi er komin imóti „Nonsteini“. Enn er kvart ókt til niðurfaringar á Norðbergseiði.

Har tú hefur verið lærari, í Porkeri, í Vági og kanska eisini í Havnini, kalla teg teg „Næs“. Sjálfur fekst tú tær navnði Flóvin Flekk. „Kært barn har mange navne“. Her í Hvalba vóru so nógvir Johannesar, so her gongur tú undir navninum Johannes hjá Martini.

Tá eg vil skriva nøkur orð til tín á hesum, tínum stóra degi, so ber tað ikki til, uttan at Brynhild kemur inn í myndina, tí fyrri mær hava tit altíð verið eitt.

15 ára aldursmunur ger, at fyrsta eg minnst til tín var, tá ið tú kom friggjaraferð til Hvalbiar við tinni vökrum livsdrotning. Eg minnst, hvussu vit fyrireikaðu okkum at taka imóti hesi vökrum Vágsgentu. Og væl man hava gingist tí trúfastari og vakran hjún hava neyvan verið undir okkara lon.

Eg minnst sum smádrongur brudleyp tykkara, sum stóð á Krossli. Leygardagin aðrenn Marjun varð doypt í Porkeri. Túrun suður eftir oyggj og niður Hovseggi er ein søga fyrri seg.

Síðan teg 4 ári 1950-54, tá ið eg búið hjá tykkum á Marknøyrri og upplivdi Vágshygd í sínum blóma. Eg fól meg enn í dag heima í Vági.

Eftir at tit í 60unum fluttu til Havnar og búsettust á Lútsenstræð, hefur heim tykkara altíð verið opið fyrri allari slektini bæði natta sum dag. Ja, Brynhild, her hefur tú verið heilt fantastisk, og takka vit øll systkini tær stórliga fyrri tað. Eisini skulu tit hava tókk fyrri, at tit sum oftast vitja suður til veitslu- og høgtíðardagar, og altíð eru fús við tí goða orðinum.

Tú hefur ofta á munn, um ljósið ið spakuliga fjar burtur, ella um blómuna ið sprettur og síðan fólur.

Ið okkara eygum eru tit bæði enn í fullum blóma, og vóna vit, at so má verða nógv ár enn.

Børnum og abbaðørnum tykkara vilja vit eisini senda eina heilsan henda tykkara høgtíðsdag.

Tit vita, hvar rótin rann. Hjartaliga tilkukku.

Kærastu heilsan frá okkum øllum.

Systkini.

Námsfrøðiligt ótrivaverk

Tað hendi ein ólúcka í onkrari kolaminu. Tíðindamaðurin segði, at orsökini var eitt „námsfrøðiligt ótrivaverk“. Sagt á føroyskum: kolaminan var í vánaligum standi, ella hon var tekniskt illa útgjórd.

Hví skulu vit plágast av „námi“? Nú skal hetta orðð leggjast oman á heilar triggarar tydingnar. Bæði „mina“ og „lær-dómur“ og „pedagogikkur“ skulu nú eita „nám“.

Vit hava høv orðð „mina“ í málinum í langar tíðir – og tað í tveimum tydingnum: ein „mina“ í sjónum, sum skip helst ikki skulu sigla á, og ein „mina“ í fjallinum, har kol, málmur ella annað verður brotið. Bæði tydingarnar hava sama galloromanska uppruna: málmbrót, har ofta bleiv ar-beitt við sprengistoffi.

Minan í sjónum hefur sloppið at hava sítt gamla navn. (Hví kalla málpjössarar hana ikki „sjósprengingstøtt“?) Men minan í fjallinum fekk ikki fríð. Hon skuldi umnevnast til „nám“. Soleiðis hava vit fingið námsverkamen, námsverfall, námsvanlukku og námsrakstur.

Samstundis er hetta sama orððð troðkað inn í tydingnum á skúlaførd, klassaførd ella lestrarfær. Men nú, undir tí seinasta reinsiturnum, er alt blivið til náms. Nú skulu øll á námsferð. Vit hava fingið miðnámskúlar og námsfull-trúar og námskeið og ársnám og námslestur.

Reinsiflókjan er fullkomin. Fólk, sum ikki duga reinsivolapykk, halda, at „námsfrøðingur“ er tað sama sum „mine-ingeniør“ á donskum. Nei, tað er ein *pedagogur*. Og „náms-tøknir“ er ikki bjergværksteknik, men „studieteknik“.

Í „Norran Orðbok“ hjá Heggstad, Hødnebo og Simensen (Oslo 1990) verður nám eisini umsett til „plyndring“. Øll hesi námsorðini eru gott dømi um *rán* móti føroyskum máli. Fyrr høvdu vit kolaminur og málmur; vit brúktu orðð pedagogikk um undirvísing- og uppalingarlær, og vit brúktu orðð skúlagongd um tá lærna, sum børn finga frá yngsta til eista klassa í fólaskúlanum. So fóru tey ungu at arbeiða, at ganga á studentaskúla, skiparaskúla ella annan skúla. Um tann, sum fór á universitetið, segdu fólk, at hann var farin at *studera*, og at hansara *studium* helst fór at vara so og so leingi.

Men nú er alt *nám*. Eisini tá ið tey ungu ganga á HF ella handilsskúla ella tekniskan skúla. Tá nema tey miðnám. *Hvat betýðir orðð „miðnám“?* Skulu vit fata tað á sama hátt sum „landnám“, so má innihaldið vera „at finna mið“ ella „at rógva á mið“. Skulu vit endiliga hava eitt hetti fyrri tá skúlagongdina, sum liggur millum barnaskúla og universitet, so kundi hon ið millumskúli ella miðalskúli.

Tað er tó ein troyst, at tey málførðiligu ótrivaverkini mistrívast í stórum. Enn er eingin tilrokniligur føroyingur, sum sigur um dóttirina, sum lærir til barnagarðspedagog, at hon er farin undir *námsfrøðinám*.

D

BBC - Prime

Leygardagur 16. sept.

- 0.00 Hollywoood: „In the beginning“ 2:12
- 0.55 Hannay: „The good Samaritan“ 4:7
- 1.45 Life without George 7:7
- 2.15 Watchdog Healthcheck 3:8
- 2.45 Trainer 9:10
- 3.35 Doctor Who: „The Mind of Evil“ 4:6
- 4.00 The good Life: „The Guru of Surbiton“ 1:7
- 4.30 The Best of Pebble Mill: „Seaside Shows Special“
- 5.10 Esther: „Women who leave their Children“
- 5.35 Why Don't You?
- 6.00 Why did the Chicken? 5:10
- 6.15 Jackanory: „Flour Babies“
- 6.30 The Return of Dogtanian
- 6.55 The Movie Game 1:8
- 7.20 Count Duckula: „Dr. V. Goosewings Invisible Ray“
- 7.45 Blue Peter
- 8.10 Grange Hill
- 8.35 The O-Zone
- 8.50 Why Don't You?
- 9.15 Esther: „Is School necessary?“
- 9.40 The Best of Good Morning Summer: „Numero Uno“
- 11.30 Give us a Clue
- 11.55 Turnabout
- 12.20 Wham! Bam! Strawberry Jam! „Gadgets“ 1:6
- 12.40 Jackanory: „Flour Babies“
- 12.55 Dodger, Bonzo and the rest 2:6
- 13.20 For Amusement only
- 13.45 Sloggers 2:6
- 14.05 Blue Peter
- 14.30 Wild and crazy Kids
- 15.05 Prime Weather
- 15.10 Hearts of Gold 1:8
- 16.00 Eastenders Omnibus
- 17.30 Doctor Who: „The Mind of Evil“ 5:6
- 17.55 Prime Weather
- 18.00 The Good Life: „The Guru of Surbiton“ 2:7
- 18.30 That's Showbusiness
- 19.00 Moon And Son: „Where no Birds sing“
- 20.00 Times regained: „And the next Day“ 3:3
- 20.55 Prime Weather
- 21.00 Ben Elton: The Man from Auntie 4:6
- 21.30 Sylviana Waters 5:6 12
- 22.30 70's Top of the Pops
- 23.00 Prime Weather
- 23.05 The Bill Omnibus

Sunnudagur 17. sept.

- 0.00 Ben Elton: The Man from Auntie 4:6
- 0.30 The Best of Good Morning Summer: „Numero Uno“
- 2.20 Hearts of Gold 1:8
- 3.10 Only Fools and Horses: „Video Nasty“ 5:6
- 3.40 That's Showbusiness
- 4.10 The Best of Pebble Mill: „Maria Friedman“

Føroyska Listafelagið í Danmark

10.-30. sept. hefur listakvinnan Anna Maria Hedvig Dahl framsýning í Føroyahúsinum, Vesterbrogade 17 A.

Anna Maria Hedvig Dahl er ættað úr Føroyum, men búsetandi í Danmark.

Hon sýnir fram vatnslitsmyndir (akvarellar). Bøkur eftir skaldid Regin Dahl, faðir listakvinnuna, ið hon sjálf hefur gjørt myndirnar til, verða til sølu á framsýningini.

Til ferniseringina sunnudagin 10. sept. kl. 15-17 spæla tónleikararnir Kaj Klein úr Vestmanna og Jan Hansen úr Grønlandi.

- 5.10 Esther: „Is School necessary?“
- 5.35 Why don't you?
- 6.00 Wham! Bam! Strawberry Jam! „Gadgets“ 1:6
- 6.20 Jackanory: „Flour Babies“
- 6.35 Dodger, Bonzo and the rest 2:6
- 7.00 For Amusement only
- 7.25 Sloggers 2:6
- 7.45 Blue Peter
- 8.10 Wild and crazy Kids
- 8.50 Why don't you?
- 9.15 Esther: „Cults“
- 9.40 The Best of Good Morning Summer: „As the Leaves fall“
- 11.30 Give us a Clue
- 11.55 Turnabout
- 12.20 Why did the Chicken? 5:10
- 12.35 Jackanory: „Flour Babies“
- 12.50 The return of Dogtanian
- 13.15 The Movie Game 1:8
- 13.40 Count Duckula: „Dr. V. Goosewings Invisible Ray“
- 14.05 Blue Peter
- 14.30 Grange Hill
- 14.55 The O-Zone
- 15.05 Doctor Who: „The Mind of Evil“ 5:6
- 15.30 The good Life: „The Guru of Surbiton“ 2:7
- 16.00 The Bill Omnibus
- 16.45 Antiques Roadshow: „Newcastle Emlyn“
- 17.30 The Chronicles of Narnia: „The Silver Chair“ 3:6
- 18.00 Big Break
- 18.30 Hearts of Gold 2:8
- 19.30 Only Fools and Horses: „Who wants to be a Millionaire“ 6:6
- 20.00 The Ginger Tree 2:4
- 21.00 BBC Proms 1995
- 23.30 Songs of Praise: „For the Jewish New Year“

Mánadagur 18. sept.

- 0.05 Eastenders Omnibus
- 1.30 The Best of Pebble Mill: „Rita Coolidge“
- 2.20 Only Fools and Horses: „Who wants to be a Millionaire“
- 2.50 Ben Elton: The Man from Auntie 4:6
- 3.20 Top of the Pops
- 3.50 70's Top of the Pops
- 4.20 The Best of Pebble Mill: „B. A. Robertson“
- 5.10 Esther: „Cults“
- 5.35 Why don't you?
- 6.00 Jackanory: „Flour Babies“
- 6.15 The return of Dogtanian
- 6.40 Grange Hill
- 7.05 Prime Weather
- 7.10 Turnabout
- 7.40 Life without George 7:7
- 8.10 Trainer 9:10
- 9.00 Prime Weather
- 9.05 Esther: „Euthanasia“
- 9.35 Why don't you?
- 10.00 BBC News from London
- 10.05 Button Moon: „Two sticky Mugs“
- 10.20 The Country Boy 4:6
- 10.45 The O-Zone
- 11.00 BBC News from London
- 11.05 Give us a Clue
- 11.35 Turnabout
- 12.00 Prime Weather
- 12.05 The Best of Pebble Mill: „Music Special“ - Jason Howard-
- 12.55 Prime Weather
- 13.00 BBC News
- 13.30 The Bill: „Conscience“
- 14.00 Ladies in Charge: „Dangerous Prelude“
- 14.50 Hot Chels
- 15.00 Top of the Pops
- 15.30 Jackanory: „Flour Babies“
- 15.45 The return of Dogtanian
- 16.10 Grange Hill
- 16.40 Prime Weather
- 16.45 Turnabout
- 17.10 Last of the Summer Wine: „Here we go into the wild blue Yonder“ 7:7
- 17.40 Blake's Seven: „Horizon“
- 18.30 Crufts: „Working Dogs, Gun Dogs and Terriers“ 3:6
- 19.00 The Labours of Erica: „Lighting up“ 4:6
- 19.30 Eastenders
- 20.00 The Agatha Christie Hour: „The Red Signal“ 8:10
- 20.55 Prime Weather

Týsdagur 19. sept.

- 0.00 Edge of Darkness: „Into the Shadow“ 2:6
- 0.55 Clive James: „Postcard from Bombay“
- 1.50 Kate and Allie: „Lovely Rita“
- 2.15 A Question of Sport 1:3
- 2.50 All Creatures great and small: „Be prepared“
- 3.40 Hannay: „The good Samaritan“ 4:7
- 4.30 The Best of Pebble Mill: „Cats“
- 5.10 Esther: „Euthanasia“
- 5.35 Why don't you?
- 6.00 Why did the Chicken? 6:10
- 6.15 The Movie Game 2:8
- 6.40 Blue Peter
- 7.05 Prime Weather
- 7.10 Turnabout
- 7.40 Kate and Allie: „Lovely Rita“
- 8.10 All Creatures great and small: „Be prepared“
- 9.00 Prime Weather
- 9.05 Esther: „Is School necessary?“
- 9.35 Why don't you?
- 10.00 BBC News from London
- 10.05 Creepy Crawlies: „The Surprise“
- 10.20 Watt on Earth 5:12
- 10.35 Mike and Angelo 5:10
- 11.00 BBC News from London
- 11.05 Give us a Clue
- 11.35 Turnabout
- 12.00 Prime Weather
- 12.05 The Best of Pebble Mill: „James Taylor Quartet“
- 12.55 Prime Weather
- 13.00 BBC News
- 13.30 Eastenders
- 14.00 Trainer 9:10
- 14.50 Hot Chels
- 15.00 A Question of Sport 1:3
- 15.30 Why did the Chicken? 6:10
- 15.45 The Movie Game 2:8
- 16.10 Blue Peter
- 16.40 Prime Weather
- 16.45 Turnabout
- 17.10 Executive Stress 4:6
- 17.40 Howards Way
- 18.30 Take Six Cooks: „Hors D'oeuvres“ 1:6
- 19.00 French Fields: „Inside Story“ 2:6
- 19.30 Eastenders
- 20.00 Rocklife's Babies: „Sirens“ 1:8
- 20.55 Prime Weather
- 21.00 BBC News
- 21.30 The all new Alexei Sayle Show 6:6
- 22.00 A Skirt through History: „An Experiment“ 3:6
- 22.30 Labours of Eve: „Joan's Story“ 1:6
- 23.00 The Labours of Erica: „Lighting up“ 4:6
- 23.30 Crufts: „Working Dogs, Gun Dogs and Terriers“ 3:6

Mikudagur 20. sept.

- 0.10 Agatha Christie: „The Red Signal“ 8:10
- 1.05 Antiques Roadshow: „Newcastle Emlyn“
- 1.50 Flist of Fun 3:6
- 2.20 A Skirt through History: „An Experiment“ 3:6
- 2.50 Blake's Seven: „Horizon“
- 3.45 Clive James: „Postcard from Bombay“
- 4.40 The Best of Pebble Mill: „Ain't Misbehavin“
- 5.10 Esther: „Is School necessary?“
- 5.35 Why don't you?
- 6.00 The Artbox Bunch
- 6.15 Count Duckula: „Down under Duckula“
- 6.40 Wild and crazy Kids
- 7.05 Prime Weather
- 7.10 Turnabout
- 7.40 French Fields: „Inside Story“ 2:6
- 8.10 Blake's Seven: „Horizon“
- 9.00 Prime Weather
- 9.05 Esther: „Kiss and tell“
- 9.35 Why don't you?
- 10.00 BBC News from London
- 10.05 Creepy Crawlies: „A Case of the Jumps“